

~~סמייר מרדכי יעקוב~~

~~02040697~~

~~בן רנה נאליהו~~

~~נולד ב- תש"י 1950~~

~~התגיים לצה"ל ב- 15.11.1967~~

~~שוחרר בפלס"ר 95~~

~~נפל ב- י' פמו' תשל"ה 15.6.1975~~

~~בקרוב עם מחללים שחדרו לכפר יובל.~~

מרדי יעקב פצ'anga

בן אליהו וחנה. נולד בשנת תש"י (1950) במחוז קוצ'ין שבהודו. עלה ארץ עם משפחתו בשנת 1954. יעקב למד בבית הספר הייסודי שבכפר-יובל, שבו התגורשה המשפחה. אחרי כן סיים את לימודיו בפנימייה הדתית 'אחוזה נפתלי' שבטבריה. מספר מחנכו בפנימייה: "יעקב למד אצל בתיה ט' ובכיתה י'. הוא היה תלמיד נבון, הסתגל לכל מצב, קיבל כל הוראה ומילאה באחריות רבה. כישרונו תיאר בפנימייה". חברו מלדות מספר: "בבית-הספר היה יעקב כמו כולן, הוא רזהה לגםור ולהזדמנות למשק. לאחר שסיים את לימודי המקצוע, חזר לכפר ועבד במשק ההוריים. הוא הגיע למסקנה שכדי לקבל משק משלו בכפר עליו לשרת תחילתה בצה"ל. אחת מתוכנותיו הבולטות הייתה העקשנות. עקשנותו ואומץ-לבו הדריכו אותו בילדותו וגם בעת שירותו בצה"ל. במשק התב楼下 בחירותו ובמסירותו. הוא אהב עבודות-כפיים ורצה לעבוד וליצור. בשעריך היה מקום מוקדם לבקר היה יעקב מראשוני המשכימים-קומות. הוא העיר את כולם ושימש להם דוגמה". יעקב היה בן למשפחה מרובת ילדים והוא גילה מילודות רבות להוריו וידידות אמיתית וכנה לאחיו. הוא עזר להם ככל-יכולתו.

יעקב גויס לצה"ל בנובמבר 1967, והוא בן 17. הוא הוצב לחיל-הרגלים ולאחר הטירונות השתלים בקורס-צניחה וסייעו בהצלחה רבה. מספר חברו מזמן ההקשר: "הכרתי את יעקב מתחילת דרכו בצה"ל. הוא היה נער בן 17. התפלאתני, כיצד הצליח לעבור את כל הקשיים והמשברים בנקל-אף גילו הצעיר. כל-אחד יודע כמה קשה השירות בסירית; יעקב עשה זאת בנקל: הוא היה קל-רגליים ומעולם לא הזיע או התעיף בנסיבות. הוא היה באמת עקשן וחזק. כחיל, ברור היה לככלנו שהוא מספר 1. בטירונות, בקורס המ"כים ובשאר שלבים היה יעקב תמיד בין אלה שנבחרו למשימות מיוחדות". יעקב היה שונה מatanoo", מספר חברו לשירות, "הוא היה מיוחד, הוא בלט, ולא רק בצורתו החיצונית. הוא היה טיפוס חברותי, מעורר תמיד עניינים של כולן. במיוחד במיינו. תמיד אפשר היה לזהות אותו. הוא היה כמו אורח הארץ אחרת". הייתה לו לעזרה בכל מצב קשה, בחושך שקט ומרגוע וברצון תמידי לפעילות. חברי ומפקדיו מציניות את התמצאותו הרבה בתחומים צבאיים רבים ואת נטייתו להתנדב לכל משימה, אפילו לא נתקבש לכך, אפילו לא הוטל ביצועה על יחידתו.

במלחמת ים-הכיפורים צורף יעקב, על-פי בקשתו, ליחידה של חיל-השריון בסיני. מספר חברו מאותה עת: "בא בחור שהיה זר לכולם, הצטרף בדרך אחרת

ומשונה ליחידתו והצלחה לכבותם לבם של אנשים שנמצאו במתח רב. בתוך יוס- מלחצת התבאלט כדמות מיוחדת, גם בקשר האיש שיצר עם האנשים וגם בזריזות יוצאת-הדוון שהיתה בו". למרות שנפגע בברכו במלחמה, לא ניאות לעזוב את שדה-הקרב והמשיך להילחם עד היום האחרון. כשהרגעה מעט המתיחות בדרכו בקש לעבור למקום אחר. הוא נסע לחופשה וכעבור שבוע חזר ובפיו בקשה מיוחדת: "החליטתי להיות 'טנקייסט'. איני רוצה לחזור ליחידה שלי. ראייתי מה עבר עליו ואני רוצה להישאר פה". וכך, כפי שביקש, הועבר באורח קבוע, במסגרת שירות-המילואים, לחיל-השריון. במשך שירותו הצבאי ובמשך שירותים המילואים הפעיל מדי- שנה נטל יעקב חלק בפעולות צבאיות רבות ומסוכנות, התנדב למשימות קשות ונודע כחיל לਮופת.

בשנת 1973 נשא יעקב לאישה את שמחה. במלחמות יום-הכיפורים דאג לה רבות בגלל הריונה המשובץ. הוא ניסה להעביר אליה ידיעות בדרכים שותת כדי למנוע ממנו דאגה יתרה. מספרים חבריו: "הם היו חי משפחה למופת. הוא העיד וכייבד את אשתו". הם התყשו תחילתה בנווה-אטיב, אך יעקב לא היה שבע-רצון מעיסוקו בתירות. הוא שאף למשק, לעבודת-כפיים, להשכלה מוקדמת, ליצירה. וכך עבר לكريית-שמונה, לכפר-יובל, ושם קרה האסון.

ביום ו' בתמוז תשל"ה (1975.6.15) נפל יעקב בקרבתם מחבלים שחדרו לכפר-יובל. על גבוריתו בקרב זה הונק לו 'עיטור העוז'. זה תיאור המעשה כפי שצוין בתעודת עיטור העוז: "סמל-ראשון מרדיqi יעקב ז"ל גילת גבורה במילוי תפקיד קרבו תוך חירוף נפש. עם שחר חדרו מחבלים לכפר-יובל ופצעו לביתו לאחר צאתו לעבודה. כאשר שמע על חידרת מחבלים לכפרו, מיהר לשם מקומות העבודה. משהגיאו תדרך את המכוח הפורץ ופוץ יחד אתם לביתו. הוא פרץ ראשון, ירה במחבלים ופגע בשניים מהם. סמ"ר יעקב מרדיqi נהרג מאש המחלבים שהיו בביתו. במעשה זה גילת אומץ-לב, קור-רוח והעזר תוך חירוף נפש".

יעקב הובא למנוחות-עולםם בבית-העלמין שבכפר-יובל. השאיר אחריו בן - אסף, הוריהם, חמישה אחים ושלוש אחיות. רעיתו, שמחה, וגיסו נפלו יחד עמו בהתקפת המחלבים.

משפחתו תרמה ספר-תורה לזכרו לבית-הכנסת שבכפר-יובל. ביום השנה לנפילתו נאספו חברי להעלאת זיכרונות.

"יה זכרו ברוך"

קוץ'ין אשר נמצאת בהודו,

המקום בו נולד יעקב

מורשת גדור 51

ג'וד 51, הג'וד הראשון של חטיבת גבעתי וחטיבה מס' 5 ועל כן נקרא ג'וד 51. הג'וד צורף לחטיבת גולני רק בשנת 1956 אך מדרשת הקרב שלו ושמו נעוים לימי תש"ח במבצע יואכ שטטרוונ היהתו וביקעת הנגב הנער ושבירת העצא המצרי. ג'וד 51 עשה את העדר והראשון לפתחות הורך ומכן שמו.

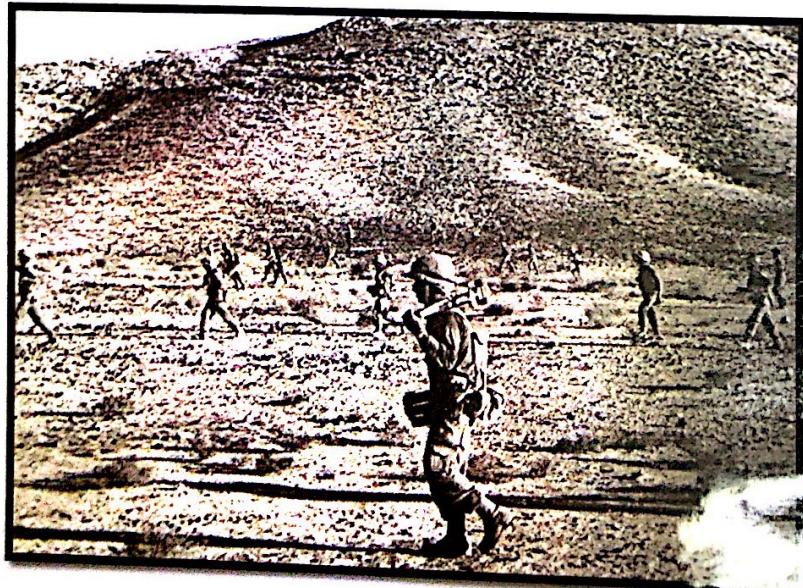
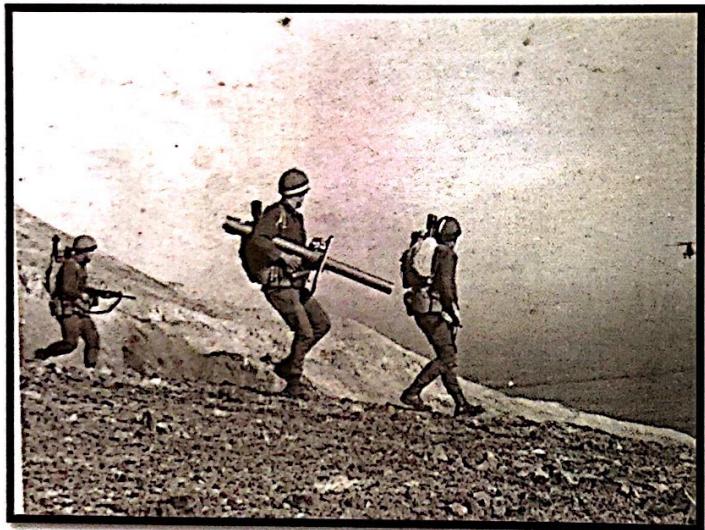
במלחמת העצמאות הופעלה חטיבת גבעתי במסגרת לוחות פיקוד ורום מבצע יואכ שבמהלן נכבשו הערים אשקלון וקריית גת, זהה זה ג'וד 51 שנכנס את "משלטי העצמאות" שהייתה העדר הראשון להבקעת הנגב הנער. ב-1956, מבצע קדש (עדין במסגרת חטיבת גבעתי) לבשו לוחמי ג'וד 51, בשיתוף לוחמי חיר' מוענה ולפוגת נחל את מוצב עקייב' מבצע שנקרא "לערות". באוקטובר 1956 הוטל על חטיבת גולני משימה לנתק את מוצב רפיה. המאמינים והראשונים נעשו עי' ג'וד ג'וד וגדוד ג'ודו והמאיץ השני עשה עי' התקעים הראשון, שלמאץ רכ' וטבקות במשימה העדר לנתק את מוצבי רפיה.

ב-1967, מלחמת ששת הימים תפקד ג'ודו בפעולות לבלחוון שותף לנשל סוריה בשולי רמת הגולן. כמו כן השתתף ג'ודו בקרבות המאבק על הרים וכן הוטל עליו ליטש מוצב תל עוזיא לתשיה מטבח, מגדר וממוקש. הקרב התנהל על פי הטעניות אלה לשבעים רבעים. גם בלבוש תל פאדר ללח' ג'ודו חיל בקרוב והעקב מדם בו נהרג רלים מהיל' החטיבה.
בין מלחמות ששת הימים ליום ליפר השיתוף הג'וד במלחמות ההתהה נכו נרבל בتعلת סואן, בדור ובגפטטלען.

במלחמות יום הלייטרים היו לוחמי ג'ודו בחופשה בבית, לנו הוענקו הלוחמים לרמת הגולן. יוזק הפלז', מכיד ג'וד 51 דאג, עיא יהוד עם פלוגה אחת ושתי צוותים של הפלס"ר למוצב החרמון, המוצב הראשון שנפל בידי הסורים במלחמה. לאחר שעוטרים של קרב עקוב מדם הורה המה"ט לסגת, ניסו נספ' לליטש המוצב נעשה במסגרת מבצע "קייעוח" עי' לוחמי ג'וד 51 בשיתוף לוחמים מלה מכוון ג'וד, נאייח 1 והפלס"ר. לבסוף, לאחר קרב קשה הונפלו זגל המונייה וдол' החטיבה על אנטנות מוצב החרמון אשר נקרא מאוחר יותר היענים של המונייה. בקרב זה נהרג 55 מהיל' החטיבה ו-97 לוחמים נפצעו.
במלחמות שלום הגליל נכו לוחמי ג'וד 51 מועלות מוצביהם לא הרחק מהבטפור, סמוך לעיריה נבטיה. טען ועד היום פעילים לוחמי ג'ודו בלחימה שותפת ויומומית לשם רעל יטובי קו העצפן, יהודה וטומרון ואור חבל עזה.

אימונים

הלחימה ב"פיגועי מיקוח" של המהבלים (1974-1975)

בארבעה מקרים של "פיגועי מיקוח" של לחימה קשה, מסובכת, מורכבת ומסוכנת נטו חיל לוחמי גולני בשנים 1974-1975. הקרב הראשון התחולל בקרית-شمונה ב-11 באפריל 1974, כאשר שלושה מהבלים השתלטו על שני בתים בעיר, הרגו 16 אזרחים ופצעו 12, עד אשר כוח של לוחמי סיירת גולני הרג אותם כשהוא מאבד שני הרוגים ושני פצועים. בקרב השני פעלו לוחמי ה"נמר המעוופף" נגד שלושה מהבלים שהשתלטו על בית מגורים בנירה ב-25 ביוני 1974 ורצחו אם עם שני ילדיה. גם קרב זה הסתיים בהריגת המהבלים כאשר לכוחותינו היו הרוג אחד וחמשה פצועים. ב-19 בנובמבר 1974 הרגו לוחמי גולני ללא נפגעים שלושה מהבלים שהשתלטו על בית מגורים בבית-שאן. ארבעה אזרחים נהרגו ועשרים נפצעו, מרבית הפצועים מגורים בכפר יובל, הרגו שני אזרחים ופצעו שלושה. בפריצה של לוחמי ה"סיירת" נהרגו ארבעת המהבלים. חיל אחד נהרג, ושלושה נפצעו. במקביל למאבק המתחמש במחבלים הפעלה מינואר 1976 "מדיניות הגדר הטובה" למען תושבי המובלעות הנוצריות בדרום לבנון.

המאבק בארגוני המהבלים (1974-1978)

בתקופה השנים 1974 עד 1978 (בין מלחמת יום הכיפורים ומבצע ליטאני), נמשך המאבק הצבאי נגד ארגוני המהבלים, וכל הפעולות המבצעית של לוחמי גולני באותה תקופה בין "אימון קיז" ל"אימון חורף" התמקדה בסירותים, מארבים, חידרות ופשיטות נגד בסיסי מחבלים בדרום-לבנון, ובקרבות לחילוץ בני-ערובה ב"פיגועי מיקוח" בתחוםי ה"קו הירוק".

בתוצאה מן הפעולות החבלנית נהרגו באותה תקופה (1974 עד 1978) 221 ישראלים ובهم 63 חיילים, ו-1072 נפצעו בהם 173 חיילים. כ-460 מחבלים נהרגו (מהם כ-300 ב"מבצע ליטאני") ו-96 נעצרו. שנות השיא של הפיגועים הרצחניים היו בשנים 1974-1975 ובהלן בוצעו 36 חידרות של חיליות מחבלים מלبنנון, מסוריה וירדן. רוב המהבלים, שחצו את גבול המדינה, נהרגו על-ידי כוחות-مدף של צה"ל תוך שעות ספורות. מועד כניסהם לשטח המדינה, אך מיועטם חדרו למרכזי אוכלוסייה ויישובים וביצעו מעשי טבח לא אבחנה. כמו כן היו בשנים 1974-1975 170 הפגזות של "קטיעות" על יישובים ישראליים בצפון הארץ; רובם ככולם נורו מתחום דרום לבנון.

תצ'א של כפר יובל

מסמך צבאי המתאר המו"מ בפיקוד

שם

ספ"ל אג"מ
חטיבת תורה"ד 251
מחלקת היסודות
לשכת הרמ"ח
0350 94-
טל: 02-3227 17.10.94
תאריך: 17.10.94

מקום האירוע: כפר ג'ובל

מספר המחלבים: 4

מספר בני ערובה: 5

מספר האירוע מ- 0445 (חדרה לבית)

תאריך: 13.6.75

ארגון: חטיבת השחרור העברית

עד: 0740 (חשתלות)

סה"כ: 3 שעות

מו"מ:-

דרישות המחלבים: שחורים 9 מחלבים. מו"מ באמצעות טగיררי צופת, אנגליה ורומניה.

פרטי מו"מ: לא נוחל מו"מ, למעט חילופי דברית בחצי שעה לפניו החשתלות.

נפגעים:

הערות	מחלבים						השלב
	אזוראים		חיילים כוחות לוחון		הרוג	פצוע	
	הרוג	פצוע	הרוג	פצוע	שבוי		
1) אחר ההרגים בעל חנית שנכנש עם הכוח הפורץ.					2		תגנזה
			1				חשתלות מחלבים
		4	2		1	(1) 3	מחץ הפיגוע
		4	3		3	3	חשתלות כוחותינו
							סה"כ

ঋধা স্থাপনা: - ন্দ' 51

פרטים נוספים

- המחלבים פרצו למושב תונך יורי.
- אש אחד בתיים מרთיעו אותו מלפוץ לבית זה.
- במשך רוב זמן הפיגוע נוהלו חילופי אש.

דרך האחורה של יעקב פצ'נגה

עדות לוחם לגביו הפגיע מיקוח

הנתן מילון צוותי הנקמה ברכז. ימג

. 16.6.75

טלפון: 03-500-000, דואז עם גלויין גלא

בדבוקה סבב שיבת הדרור נסחאות ארכיה ברכז ימג
טשרן טרן גאל. גלאן ערך נסחאות ארכיה ברכז ימג

ויארנו בפיזיון שנקמה ברכז ימג נסחאות ארכיה ברכז ימג

ארכיון שיבת הדרור נסחאות ארכיה ברכז ימג ויארנו ברכז ימג
ננסת ערך נסחאות ארכיה ברכז ימג (מי דרייניגן)

ראבנה גוינטן גוינטן ויארנו ברכז ימג מדרישת פירשטיין
רומן ערך נסחאות ארכיה ברכז ימג ויארנו ברכז ימג

רומן ערך נסחאות ארכיה ברכז ימג ויארנו ברכז ימג
רומן ערך נסחאות ארכיה ברכז ימג ויארנו ברכז ימג
ראבנה גוינטן גוינטן ויארנו ברכז ימג ויארנו ברכז ימג

ראבנה גוינטן גוינטן ויארנו ברכז ימג ויארנו ברכז ימג
ראבנה גוינטן גוינטן ויארנו ברכז ימג ויארנו ברכז ימג

(ויארנו) רודריך גוינטן ויארנו ברכז ימג ויארנו ברכז ימג

פה רן!

עדות נוספת של לוחם לגבי

הפגיעה מיקוח

1

מספר אינטן 53529335

מספר אינטן 2212946

היום יג' טבת ה'תשל"ה (20.1.75)

באגוזי מילואים 51. מיל' אס' אס' אס' אס'

במקרה דבוק אט"ה הטענה רטו. הפעם 1977.

הנחיות

הנחיות חביבה ומאחנינה נסבה ואותן
הכיר ותודה. הפלגה הוויה. הפלגה הפלגה
הוועדה גדרון קווין שאינה אורה נזק
במיוחד מתחילה, מיל' מיל' מיל' מיל'
הנחיות בוגר בוגר בוגר בוגר בוגר
בוגר. חביבה פלאג'ס פלאג'ס פלאג'ס
פלג'ס פלאג'ס פלאג'ס פלאג'ס פלאג'ס
הערכה היה נתן סטטיסטיק ראנליזה האנרגיה
ראנליזה כראז' ג'היר. (ז' ג'היר)

ג'היר טהור דבון פלאג'ס פלאג'ס הפלגה

כתבה

ה איש

שחומי-עור, גמיש ואמיין כומר

את פצ'אנגה זוכרים חביריו מס'ירת גולני כאדם אמיין, ובמי שגילה אונשיות יוצאת דופן

יעקב מרדיי, פצ'אנגה בפי חביריו, התנדב לשירות נלוי ב-1968, כשהיה בן 17. עם ניסו הchèלה תקופת הפשי טות על הפטהלאנד ומעוז אש"ף בלבנון. פעלויות אש"ף, שנחשב אז ארגון מחדלים, הכתיבו את אזרוי התעסוקה של הסירות ואת סדר היום של פצ'אנגה. מסיפוריו חביריו עולה, כי השילוב בין הבית הקרוב לבפר יובל לבין הבסיס היה חשוב לו מאוד. כשבוגרתו תכיפת התעסוקות המבצעית בגורת הבית, הצעיד יעקב במקפת שדה מושך לאלת, וככל שהdroיך בתוך לבנון בפעילותות השונות, היה נהג להציג את המשקפת לעיניו ולהסתכל על הבית לחבירו של פצ'אנגה עשרות סיפורים בהם מתואר יעקב כמו שגילה אומץ לב ואונשיות גבואה. באחת הפשיות האחרונות שעשה במהלך השירות, הם מספרים, הוא השתחף במבצע טיהור בת'י הכפר שובה. לפטע יצאאה אש מהאחד הבתים, עם תינוקת בזווועותיה, והתייצבה מולו כשהיא מחפה בגופה ובתינוקה על המחללים שבתחוץ הבית. התהbolלה זו סיינה את חי הכוח שבראו עמד פצ'אנגה. הברירה הייתה לירוט או לסגת מהמקום. לא היסוס פרץ פצ'אנגה קדימה, הקפץ על האשה ותינוקה והצילן בבר שחיפה עליהם בוגוף. והוא רק סיפור אחד מינו רבים.

אלוף אורן שגיא, דאש אמרן, נחש לראשונה בפצ'אנגה כשהגיע לפקד על הסיירת. בראיון לידיעות אחרונות ב-1992, הוא סיפר על הצטרכותו של פצ'אנגה לייחידה: "נראה לנו Kataf יוציא דופן לקלוט את יעקב, קוצ'יני שעומד עור מבפר יובל, גמיש ואמיין כמו רם", סיפר אלוף שגיא. "לכן גם כינינו אותו פצ'אנגה."

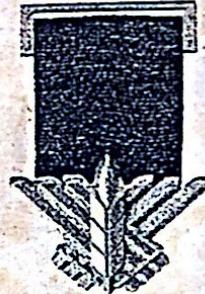
"בשנות ה-50' עברה סיירת גולני את קשיי מלחמת ההשתה, הפטהלאנד והמחללים בבקעת הירדן. פצ'אנגה הבין יפה מה אנו עושים ולמה, שהרי הוא ישב כל יולדתו ונערתו על הגבול, במושב הנושך לגדר המערכת. הוא הפך להיות אחד מעמודי התווך של הסיירת", סיפר שגיא.

ב-1970 השחרר יעקב משירותו בסירות בדורות סמ"ר והחל לעבוד באגד. ביוני 1970 כשהשתלטו המחללים על ביתו, הוחזר לצה"ל, ובאישור אלף הפיקוד, הסתער עם הכוח הפרץ ונפל על הגנת ביתו ומשפחתו.

ציטור העוז

סמ"ר מרדכי יעקב ז"ל
2040697

תאואר המעשה: ביום ה-15 ביוני 1975 עם שחר חדרו מחבלים לכפר יובל ופרצו לבתו של סמ"ר יעקב מרדכי ז"ל לאחר צאתו לעבודה. כאשר שמע על חדירת מחבלים לכפרו, מיהר שם מקום העבודה. משהגי עת הכוח הפוך ופרץ יחד איתם לבתו. הוא פרץ ראשון, ירה במחבלים ופגע בשניים מהם. סמ"ר יעקב מרדכי ז"ל נהרג מאש המחבלים, שהיו בתוך הבית. במעשה זה גילה סמ"ר יעקב מרדכי אומץ-לב, קור-זוח והעה תוק חירוף נפש.

על מעשה זה הוענק לו עיטור העוז

תש"ל' תש"י ספטמבר 1975, מרדכי גור, רב אלוף, ראש המטה הכללי

אנדרטה שהוקמה לזכרו

